

Persbericht 12 juni 2008

De reuzenberenklauw, een irritante indringer

Invasieve niet-inheemse planten, zoals reuzenberenklauw zijn steeds vaker de oorzaak van bezorgdheid. Ze leiden tot de afname van inheemse biodiversiteit. Bovendien kunnen ze aanzienlijke economische schade aanrichten en betekenen ze soms een gevaar voor de gezondheid. Bij de Nationale Plantentuin van België kan je een gratis brochure bekomen met richtlijnen voor de bestrijding en controle van deze invasieve plant.

Reuzenparaplu

De reuzenberenklauw (*Heracleum mantegazzianum*) is een mooie plant uit de familie van de schermbloemigen (*Apiaceae*), waar ook v.b. selder of peterselie toe behoort. De gigantische bloemschermen met tot 80 000 witte bloempjes per plant zijn erg spectaculair. Dat is ook de reden waarom de plant in de 19^e eeuw vanuit de Kaukasus de Europese tuinen veroverde. Menig plantenliefhebber wilde een exemplaar hebben

van deze spectaculaire kruidachtige plant met bladeren tot 3 m lang en bloemstengels tot 5 m hoog.

En toen ging het mis

De reuzenberenklauw vermeerdert zich bijzonder snel; het grote aantal bloempjes per plant levert bijna evenveel kiemkrachtige zaden op die makkelijk verspreid worden via waterwegen, het verkeer of door onachtzame tuiniers. In Centraal-Europa ontstond een heuse plaag van deze invasieve planten. In ons land was de plant al langer aanwezig maar de echte problemen begonnen zo'n 20 jaar geleden toen de plant vanuit Brussel tegen een hels tempo heel ons land veroverde. Vandaag kan je ze vinden van de kust tot in de Voerstreek en ook in Wallonië is de reuzenberenklauw aan een opmars bezig. Als je met de trein of via de autosnelweg reist, kan je er niet meer naast kijken!

Indringer

Het invasieve karakter van deze plantensoort is zeer uitgesproken. Ze neemt op korte tijd de groeiplaatsen in van de inheemse flora die ze letterlijk overschaduwet en het licht ontnemt met haar reusachtige bladeren. Ze ontkiemt in de lente voor de inheemse vegetatie verschijnt, ze kan de bloei uitstellen tot het meest gunstige moment, de vruchtbaarheid is enorm en er zijn nauwelijks natuurlijke belagers, ... Onze streekeigen plantengroei moet de strijd aangaan met ongelijke wapens.

Een gevaarlijke plant

Afgezien van de ecologische problemen, houdt de reuzenberenklauw ook een gevaar in voor de gezondheid. De plant scheidt een helder sap af dat stoffen bevat die door zonlicht geactiveerd worden. Wanneer er contact is met de huid, soms gewoon al door een blad aan te raken, ontstaan brandwonden. De belangrijkste risicogroep zijn tuiniers die wieden zonder handschoenen maar ook kinderen lopen gevaar wanneer ze de holle stengels als fluitje of verrekijker gebruiken. Het contact met de plant is volkomen pijnloos, de meeste slachtoffers blijven rustig in de zon omdat de brandwonden pas optreden na een kwartier tot twee uur. Daar waar de brandwonden waren, blijft de huid gedurende jaren overgevoelig voor UV-stralen. Bij problemen is het steeds raadzaam de huisarts of het antigifcentrum (070 245 245, www.poissoncentre.be) om raad te vragen.

Bestrijden

Voor het bestrijden van de plant geldt de gouden regel: 'beter voorkomen dan genezen'. Zaai of plant geen reuzenberenklauw in uw tuin en wees waakzaam dat u, al dan niet bewust, geen zaden transporteert. Het bestrijden zelf gebeurt door de wortel met een spade door te steken, zo'n 10 cm onder de grond en de plant af te voeren. Draag hierbij steeds handschoenen! De plant zal wellicht hergroeien maar telkens meer verzwakt en na enkele herhalingen er de brui aan geven. Het afsnijden van de bloeistengels om zaadvorming te voorkomen kan ook maar is minder doeltreffend en dient ook op het juiste ogenblik te gebeuren, zoniet komt er een nieuwe bloeistengel tevoorschijn. Herbiciden als glyfosaat en triclopyr zijn uiteraard ook doeltreffend maar hierbij dienen we toch te waarschuwen dat het beleid erop gericht is pesticidengebruik te verminderen om de kwaliteit van het grondwater te beschermen.

Gratis brochure

Zo veel mogelijk relevante aspecten van de biologie en de ecologie van de reuzenberenklauw zijn, door niet minder dan 40 wetenschappers uit 7 landen bestudeerd en bijeengebracht in het EU project '[Giant Alien](http://www.giant-alien.dk)'. Hoofddoel is om alle Europese autoriteiten (zoals gemeenten, provincies, districten, beheerders van verkeerswegen, milieudiensten, instituten voor natuurbeheer) en privé-instanties wetenschappelijk gefundeerde maar eenvoudige en praktische beheermethoden te bezorgen om de plant te bestrijden en haar verdere verspreiding te voorkomen. De brochure kan [gratis gedownload](#) worden in 8 verschillende talen (www.giant-alien.dk). De vertaling naar het Nederlands gebeurde in de Nationale Plantentuin. De gedrukte Nederlandstalige versie (44 blz.) 'Reuzenberenklauw: een praktische handleiding' en de Franse 'Manuel pratique de la Berce géante' kan je gratis bekomen in de Tuinwinkel van de Nationale Plantentuin of bestellen door uw naam en adres door te geven (02 260 09 42 of sales@br.fgov.be met vermelding 'handleiding reuzenberenklauw'). Dit kan nog heel de zomer gratis (zolang de voorraad strekt), vanaf oktober 2008 betaalt u wel de verzendingskosten.